

Uit de brand met realistisch oefenen

Brandende meterkasten, slachtoffers met akelige verwondingen, rook die onder een deur door cirkelt. Brand-, EHBO- en ontruimingsoefeningen worden steeds realistischer. Wat zijn de voordelen?

Als Eric-Frank Welbergen aankomt in een hotel, kijkt hij eerst waar de nooduitgangen zijn en hoe hij ze vanuit zijn kamer het snelst kan bereiken. "Ja, daar moeten mensen wel eens om lachen, maar wat als er werkelijk brand uitbreekt?"

Beste manier voor overdracht kennis en vaardigheden

Als adviseur bij een trainingsinstituut voor preventie, met specialiteit realistisch oefenen, zou Welbergen het liefst nog een stap verder gaan. Dus die gang vol nep-rook en dan de nooduitgang vinden in het donker met gillende brandsirenes. Want voor hem is realistisch oefenen de beste manier om kennis en vaardigheden over te dragen. "Ik heb nooit begrepen waarom er brand-, EHBO- of BHV-trainingen worden gegeven in een zaaltje met een computer en een PowerPoint-presentatie."

Bij realistisch oefenen ligt nadruk op actie

"Bij realistisch oefenen krijgen mensen te maken met een scenario. Bijvoorbeeld een vrachtwagen die stopt op de weg, terwijl de chauffeur uit zijn raampje hangt met een scheefgetrokken gezicht. "Een groep van tien mensen splitsen we op", legt Welbergen uit. "Vijf mensen gaan handelend optreden, de vijf anderen kijken toe. Maar dat toekijken is ook actief. Want alle vijf krijgen ze een duidelijke opdracht: ieder let heel gericht op een bepaald verbeterpunt. Vervolgens vertelt de trainer wat er goed ging en wat minder goed. En dan gaan de vijf die toekeken zelf aan de slag."

Dezelfde adrenaline als bij een echt incident

Dat roept een belangrijke vraag op. Bij zo'n oefening weten de deelnemers dat de brand niet echt is en de slachtoffers niet werkelijk gewond. Is zo'n scenario dan werkelijk realistisch? Welbergen denkt van wel. "Vergeet niet dat de rol van slachtoffers wordt gespeeld door gespecialiseerde acteurs, de zogeheten lotusslachtoffers. Die kunnen zelfs hun ademhaling reguleren en bovendien zijn ze verbazend levensecht gegrimed. Voeg daaraan nog het effect toe van een gillende sirene en ik verzeker je: je voelt dezelfde adrenaline als bij een echt incident."

Per ontruiming heb je andere risico's

Realistische oefeningen zijn in te zetten bij alle vaardigheden en op alle mogelijke locaties. Volgens Welbergen is het aantal scenario's nog groter dan je zou denken. "Neem ontruiming. Bij een brand moeten de mensen in een pand zo snel mogelijk naar buiten. Sterker nog, de tijdsdruk is zo groot dat mensen al hun persoonlijke bezittingen moeten achterlaten. Maar bij een bommelding ligt dat anders. Dan moeten mensen hun spullen juist meenemen, want elke achtergebleven tas is voor de explosievenopruimingsdienst een verdacht object. Per ontruiming zie je dus weer andere risico's."

Ga eens oefenen met de burens

Welbergen ziet het als zijn taak om alle verschillende risico's aan de oppervlakte te krijgen. "Wij baseren ons scenario natuurlijk op de RI&E. Maar niet iedereen begrijpt

of leest die RI&E altijd even goed. Bij kantoorpanden aan een snelweg zien mensen juist die snelweg over het hoofd. Ook kom je vaak tegen dat werkgevers niet precies de activiteit kennen van de burens. Grenst jouw rustige kantoor aan een magazijn vol vuurwerk, dan is het misschien toch verstandig om dat risico mee te nemen. En wellicht een oefening te houden samen met die buurman.”

Eric-Frank Welbergen | adviseur Consultancy & Training bij Falck Prevention

> Dit is een korte samenvatting van het artikel ‘Blind naar de nooduitgang’ van Peter Passenier. Lees het volledige artikel in Vakblad Arbo.